

MEEDIAPÄDEVUSE INFOKIRI

Detsember 2023

Haridus- ja Teadusministeerium koostöös riigi meediapädevuse võrgustikuga on kokku pannud infokirja, millest leiame infot ja praktilisi soovitusi iseenda ja oma õpilaste meediapädevuse arendamiseks. Oleme infokirja koondanud võrgustikku kuuluvate ühingute viimase aja olulisemad tegevused ning nende eestvedamisel valminud info- ja õppematerjalid.

Infokiri jõuab praegu kõigi koolide üldadressidele, kuid palume see edastada kõigile, kel võiks olla huvi meediapädevuse teemade vastu. Infokiri ilmub iga kuu teisel neljapäeval.

Palume kõigil soovijail registreerida end infokirja tellijateks.

[Registreeru](#)Virtuaalne advendikalender
7–10aastastele

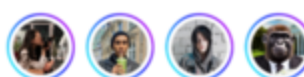
Hea võimalus nutiseadmete turvalisemale ja tervislikumale kasutamisele tähelepanu pöörata, on suunata lapsed iga päev avama virtuaalset advendikalendrit.

Lastekaitseliit koostöös Rocca al Mare informaatikaõpetaja ja algkooli digiõpiku ühe autori Mikk Oadiga on koostanud Targalt internetis advendikalendri, kus saab kuni jõuludeni avada virtuaalselt ühe akna, et leida mõni kasulik nipp koos huvitava ülesandega. Avastega koos oma õpilaste või isiklike lastega!

Kalender on ülevaal detsembri lõpuni, nii et pole hilja alustada selle avastamist ka detsembri keskel.

Rohkem infot leiad [Targalt internetist veebilehelt](#).

[Virtuaalne advendikalender](#)Millised ohud internetis varitsevad?
Kogemuslood noortelt noortele

Inimõiguste keskuse ja Telia koostöös valminud [õppeplatvorm Cybergram](#) suunab noori netis turvaliselt käituma.

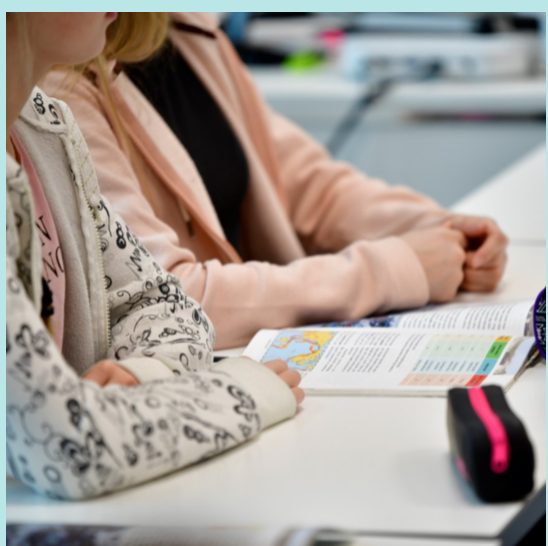
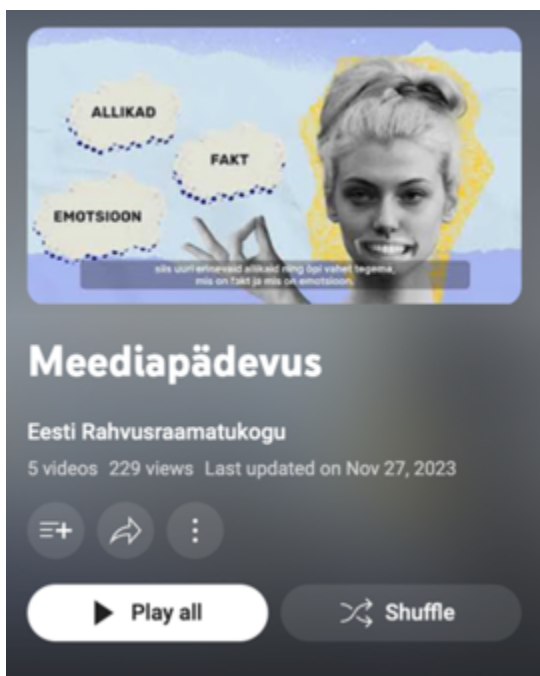
Hoiatavaid seiku iseenda elust jagavad populaarsed sisuloojad Kerli Paaslepp, Manna ja Sebastian Freiberg. Teoreetilise raami loob YouTube'i videotega tuntuks saanud ajaloo- ja ühiskonnaõpetaja Kristo Siig.

Lisaks õpetikele videotele sisaldab Instagrami meenutava ülesehitusega platvorm spämm-postitusi ja testküsimusi, et oma teadmisi proovile panna. Platvormi kasutamist koolitunnis hõlbustab abimaterjal õpetajale. Rohkem infot leiad [SIIT](#).

[Õppeplatvorm Cybergram](#)Lühidalt mõned meediapädevuse
põhimõisted

Rahvusraamatukogu koostöös Eesti Rahvusringhäälinguga on valminud viis lühikest ja lõuvat videot, mis aitavad selgitada meediapädevuse põhimõisteid. Videode valimist toetas Saksamaa Liitvabariigi Suursaatkond Eestis.

1. [Mis on populism?](#)
2. [Mis on gaslighting ehk sohutamine?](#)
3. [Mis on kunstimuru?](#)
4. [Mis on pildimanipulatsioon?](#)
5. [Mis on scam ehk pettus?](#)

Eesti Väitluseltsi koostatud
kursusekava gümnaasiumile: „Meedia ja
mõjutamine“

Sügisel viis Eesti Väitluselts koostöös meediaväljaande Deutsche Wellega läbi koolitusprogrammi gümnaasiumikursuse „Meedia ja mõjutamine“ teemal. Projekti ühe tulemusena valmis kursusekava, mis ühendab endas kursuse peamised teemad ja õpitulemused, kuid kasutab nende saavutamiseks argumenteerimismeetodil põhinevaid tegevusi.

Kursusekava kasutab nii Eesti Väitluseltsi loodud õppematerjale kui ka koostööpartnerite loodud sisu, pakkudes kompakte kokkuvõtte eri platvormidest ja materjalikogudest.

[„Meedia ja mõjutamine“ kursusekava](#) on kättesaadav nii eesti kui ka vene keeles.

Tundlikud teemad ja valeinfo
klassiruumis

Novembri lõpus korraldas Balti Infohäirete Sekkekeskus veebiseminari, kus ekspertide juhtimisel arutles ligi sada õpetajat, kuidas kriisidest tuleneva valeinfo, šokeerivate visuaalide ja tundlike teemadega klassiruumis toime tulla.

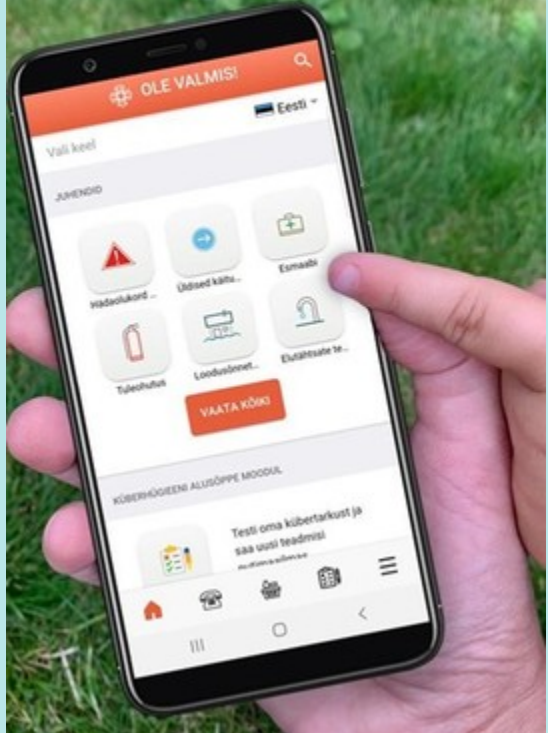

Vestlust juhtisid Tartu Ülikooli meediauuringute kaasprofessor Maria Murumaa-Mengel, politseikapten ja PPA sotsiaalmeedia kommunikatsioonispetsialist Maarja Punak ning Peaasi.ee vaimse tervise ekspert ja kogemusnõustaja Heli Luik.

[Seminari kokkuvõtteid](#) leiame hulgaliselt abi- ja õppematerjali, mida saab ainetundides vajadusel kasutada.

OLE VALMIS!

Kasulik app kogu perele!

„Ole valmis!“ mobiilapp –
küberhügieeni e-õpe

Mobiilirakenduses on võimalik läbida **küberhügieeni alusõppe moodul**. Läbides kõik õppetükid, saad paremad teadmised, kuidas ennast kaitsta küberruumist lähtuvate ohtude ja rünnakute eest.

Kui küberteadmised värskendatud, piiluge ka ülejäänud rakendust – leiame sealt kasulikud numbrid, koduste kriisivarude nimekirjad ja juhiseid, kuidas erinevates ohtuolukordades käituda või neid hoopis ennetada. Sest nutikas teab ikka, et ennetus on parim, nii et „Ole valmis!“

Mobiilirakendust arendab ja haldab Naiskodukaitse.

Mobiilirakenduse saate [alla laadida Apple App Store-ist](#) ja [Google Play poest](#).

Küberturbemäng Spoofy õpetab
internetiohtusid

Spoofy mäng õpetab visakat ja sõbralikku käitumist, tekstide mõistmist, ohtuolukordade vältimist, sarnasuste võrdlemist, abi otsimist ja digipädevusi. Mäng sobib koos täiskasvanuga ka eelkooliealistele. Neile, kes varem mänginud, teadmiseks, et nüüd on väljas ka uus maailm!

Spoofy lehelt leiab ka tunnikavad ja lisamaterjale õpilaste juhendamiseks. Mäng on tasuta.

Uurige lähemalt Spoofy lehelt: www.spoofy.ee.

MEEDIAPÄDEVUSE TEEMALISED KOOLITUSED

10. JAANUAR 2024 KELL 15 – VEEBISEMINAR

Balti Infohäirete Sekkekeskus kutsub õpetajaid veebiseminarile, kus õpetajad jagavad parimaid praktikaid ja nippe, kuidas meediaõpetust klassis läbi viia! Sündmusel osalemine on tasuta! Registreerimine: <https://forms.gle/wPxrdZPRH612gTc97>

16.-17. JAANUAR JA 13. VEEBRUAR 2024 KELL 10-16 – MEEDIAPÄDEVUSE
KURSUS ÕPETAJATELE

Tasuta kursus toimub Tallinna Ülikooli Balti filmi, meedia ja kunstide instituudis. Koolitus toimub BECID projekti raames, mida toetab Euroopa Komisjon. Rohkem infot kursuse kohta: [Meediapädevus kooliõpetajatele | Tallinna Ülikool \(tlu.ee\)](#)

RAAMATUSOOVITUS RAHVUSRAAMATUKOGULT

Leidke raamatukogust: [CYBERSAFE MOOC](#), „Õpetajate pädevuse suurendamine tüdrukute vastu suunatud kübervägivalla osas“, mai 2022.

Seekord on meie lugemissoovitus mitte raamatu, vaid õppekava kujul. Kübervägivald on vägivalla liik, mis leiab aset sotsiaalmeedias ja erinevates suhtlusvõrgustikes. Kübervägivald võib väljenduda võltsprofiilide ja kirjade loomises, kuulujutte levitamises, digitaalses jälitamises ja muudes vormides, mis kahjustavad inimese mainet ja eelkõige vaimset tervist.

Õppekava käsitleb järgmisi teemasid: kübervägivalla mõistmine ja äratundmine, vägivalla liigid, vägivalla ennetamine ja sellele reageerimine. Iga peatükk lõpeb harjutustega ning mis on kõige põnevam – harjutusi pakutakse nii õpilastele kui ka õpetajatele.